

Koncept učbenika za slovenščino v 6. razredu OŠ *Slovenščina v oblaku*, razvrstitev in razlago učnih jezikovnih tem, izbor izhodiščnih besedil in naloge ocenjujem zelo dobro. Obravnavane so vsebine iz oblikoslovja (samostalnik, pridevnik, (osebni) zaimек, števnik, glagol, prislov), pravorečja in pravopisa, tvorbe besedila (enostavnejše besedilne vrste) in slovenščina v elektronskih medijih. Slovnica tako dobiva v osnovni šoli svoje pravo mesto, predstavljena je sistematično in razumljivo (z značilnimi primeri) skozi tematsko zanimiva, sveža in aktualna besedila. Učbenik se z izbranimi temami besedil približa najstniku, ponudi mu možnost identifikacije, z njim se kritično pogovarja, tudi o tehnologiji, internetu ter na novo vpeljuje sodobno jezikovno temo o računalniškem opismenjevanju (Slovenščina.si). Lahko pa tudi sama sociolingvistična vsebina (npr. vloga slovenščine v družbi) izhodiščnega besedila nevsiljivo razširi jezikovne vsebine.

Živahnost in zanimivost ustvarja tudi rubrika Ali veš?, v kateri so izbrane teme ne le zanimive in informativne, temveč tudi implicitno preventivne v smislu skritega opozarjanja na morebitne napake.

Naloge so življenjske, s sodobno tematiko, učencu blizu, domiselne in zabavne ter sveže. Preverjajo učenčevu razumevanje snovi, spodbujajo pa ga tudi k nadaljnjim aktivnostim, iskanju in povezovanju podatkov, medpredmetnemu povezovanju in kritičnemu razmišljanju, opazovanju jezika, primerjanju jezikovnih pojavov in razmišljanju o njihovem nastanku in rabi, učenca navajajo na slogovno ustreznejše izbire ter spodbujajo njegov kritičen in odgovoren odnos do predstavljene vsebine. Spodbujajo učenčevu individualno in sodelovalno (v dvojicah, skupinah) učenje/delo. S primeri v nalogah z različnih življenjskih področij, predelov sveta, časa, človeških življenjskih obdobj (tudi otroški govor) učenec spontano spoznava resnično razsežnost jezika in njegovo izrazno moč.

Kot zelo pozitivno in koristno ocenjujem tudi v učbeniku obravnavane teme, ki so v današnjem času in družbi (sploh med mladimi, ker jih očitno šola z njimi ni ali je slabo seznanila) zanemarjene, kot npr. slovenski pregovori in frazemi. V smer izboljšanja učenčeve pismenosti kaže tudi sistematična umestitev nalog, ki zahtevajo tvorbo besedila in tudi prepisovanje jezikovno in slogovno zahtevnejših (delov) besedil.

Zahtevnostna raven nalog in jezikovne dejavnosti so dandanes že klasično označene z barvami in drugimi ikonami.

Slikovno gradivo (risbe, fotografije, zemljevid, razpredelnice, sheme), ki ob jeziku prav tako ustvarja pomen v besedilu, je v učbenik vključeno smiselno. V nekaterih nalogah bralnega razumevanja so opazni poskusi celostne obravnave večkodnega besedila (iz besednega in slikovnega). Da bi bilo večkodno besedilo v učbenikih temeljiteje predstavljeno, pa bi seveda morali prej dopolniti in posodobiti učne načrte za slovenščino.

Učbenik *Slovenščina v oblaku* avtorjev Tomaža Koncilija, Vesne Kumer, Črta Močivnika in Mojce Smolej prinaša v slovenski osnovnošolski prostor svežino in novo kakovost: sproščeno, jasno in razumljivo, navidezno lahkotno, predstavlja strokovno domišljene jezikovne teme, uzavešča slovnico kot sistem, a ne kot nekaj duhamornega, temveč ustvarjalnega. Zato Strokovnemu svetu RS za splošno izobraževanje priporočam, da učbenik potrdi za šolsko uporabo.

dr. Sonja Starc

28. 12. 2015